

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . 1 kor. Egy hóra. . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
IIJ. MÓRICZ PÁL.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Placoz-utca 47. és 49. szám.

Tessék hozzászólni!

Tárgy: a hadsereg és a haza védelme.

Írta: **Mattyasovszky Andor.**

I.

A hadsereg ügye hazánkban most általános szóbeszéd tárgya. Sok hazánk fia óhajtja Magyarország teljes függetlenségét, de legalább is az önálló hadsereget és Ausztriában is vannak pártok, melyek ugyancsak nyíltan kívánják ugyanazt a mit mi: a persónális uniót. Mi önállóságunkban látjuk jövő boldogulásunkat, mások talán mielőbbi bukásunkat remélik. És noha a kételkedő bizonytalannak látja a jövőt, csak a gyáva huzza meg magát másnak árnyékában, a bátor kivívja sorsa javulását és nem hagyja el Isten az erős lelkűeket.

De visszatérek a hadseregre. Ugy látszik, hogy kedves szövetségeseink talán azt hiszik, hogy megkésérüljük a különválást, mert hadseregünket majd magunknak kell eltartani, nem úgy mint most — a boldog közös állapotban — csak a quota arányában. De elfelejtik e rémitgetés közben, hogy akkor majd hadseregünk összes szükségletét is magunk szállítjuk s a mit talán elvesztünk az egyik oldalon, a másikon busásan visszanyerjük. De elfelejtik azt is, hogy a különválás esetén hadseregünket — az osztrák czopfól felszabadítva — saját izlésünk, tudásunk és modorunk szerint szervezhetjük, úgy hogy igazán megfelelően céljának és fentartása anyagi erőnk arányában álljon. A magyarok a hadviselésben valamikor példát nyújtottak a népeknek, most talán csak nem sülyednének hitvány majmolóknak?

Előre bocsájtva a mondottakat, azt hiszem, elérkezett az idő, mikor sorsunkat magunk intézzük s jó lesz már most legelső sorban a hadsereg ügyével foglalkozni. Szóljon mindenki e tárgyhoz, a ki e tekintetben hivatottságot érez magában. A magyar katonának született, a tárgy tehát neki való.

Hogy a sorozatot valaki megkezdje, elmondom én is véleményemet.

Kutassuk első sorban, hogy mi célja van a hadseregeknek?

A cél két féle lehet. (A parádé-

zást nem tekintem czélnak, pedig talán az). Vagy állig felkészülve várni az alkalmat, hogy a gyengébb helyzetbe jutottat megtámadjuk és kifosszuk jogiból, vagy az ily várható megtámadás ellen védelmi helyzetbe illeszkedni. Az első esetben a hadsereg offensiv, a másodikban defensiv jellegű. A mai felvilágosodott korban, midőn gyakran halljuk a világbéke eszméjét is hangoztatni, az offensiv hadseregnek egyáltalában nem volna jogosultsága, de különösen oly államban nincs, mely örökösen hangoztatja, hogy a béke biztosítására szervezi és tartja fen a hadseregét. Az ily állam politikájára bátran kimondhatjuk, hogy álnok, mert nem úgy cselekszik a mint hangoztatott elvei szerint kellene, vagy pedig értelmetlen, mert nem tudja, hogy miként szervezkedjen czéljainak legelőnyösebb elérhetésére.

Europában talán csak egy-két oly állam van, melyről tudjuk, hogy támadásra kész hadsereget tart fen s politikájában bizonyára ki is van jelölve azon időpont, a mikor offensiv hadseregére szüksége lesz. De azt látjuk, hogy nem csak ezen egynehány állam, de valamennyi szárazföldi hadsereg egy kaptafára van alakítva, azon elvek szerint, melyeket még nagy Napoleon geniejétől örököltünk. Csakhogy Napoleon egész őszintén háborút és hódításokat tervelt s ily czélből állította össze hadseregeit, nem lehet tehát helyes egy hadsereget akkor is így szervezni, ha azt nem támadásra, de a haza védelmére kívánjuk. Ha pedig az általános és tartós békét akarjuk, akkor (még most) ne a kivihetetlennek látszó tulságosan eszményi általános leszerelest kívánjuk és remélkedve várjuk, de szervezkedjék minden békeszerető állam a *honvédelemre*, mely szervezkedést veszély nélkül önállóan is s bármikor megkezdheti.

Magyarországon is a békés irány dominál és kevesebben vannak, kik előtt a — hódítási szándékkal egybekötött — nagyhatalmi positio illúziója lebeg legfőbb, de a vélt eszközökkel elérhetetlen ideálként. Legyünk tehát mi az elsők, kik az offensiv hadsereget megszüntetjük, de gondoskodjunk

czélszerű honvédelemről. . . . Hogy pedig e szándék kivitelénél helyesen járjunk el, jó lesz a legújabb haditörténelemből tanulságokat meríteni.

Napoleon a legnagyobb hódító csaknem mindenütt győzedelmesen haladt előre, hol rendes hadseregeket állítottak elibe, de ő is leküzdhetetlen nehézségekre akadt Spanyolországban és Oroszországban, hol nagy seregek ugyan nem állottak ellen, de kitérték a döntő ütközetek elől és apróbb csapatok örökösen nyugtalanították és fárasztották hadseregét és a hódítást, ily módon sikerült teljesen megakadályozni.

De midőn honvédelemről beszélünk, nem szabad megfélekednünk a burok szabadságharczáról, mely bámulatos eredményeket mutat s rendkívül sok tanulni valót nyújt. (Saját szabadságharczunkat azért nem említem, mert akkor nagyjában hasonlólag voltunk szervezve mint ellenségeink. Az elért fényes eredményeket harczosaink kiválóságának és a szent czélért való lelkesültségnek tulajdoníthatjuk, de ha időnk lett volna a védelmi harcra kellően előkészülni, harcainkat bizonyára teljes eredménnyel végeztük volna).

A legfőbb a mit a néptől tanulhatunk, az a szabadság és hazaszeretete, mely két fogalmat tulajdonképpen egynek kell vennünk, mert halvány plánta a hazaszeretet oly országban, hol a nép nem élvezheti az élet és a fejlődéshez feltétlenül szükséges szabad teret, látkört és fényt, szóval a szabadságot. És a hol ezen életfeltételek nincsenek meg, ott meg kell őket szerezni. A halvány plánta is megtudja repeszteni a szilárd falat, mely az élettől elzárja. És akkor még jobban szerethetjük e hazát, melynél szebb és jobb nem lesz sehol e széles világon.

A tanulság rövid foglatban: *legyen a haza védelmére nemzeti hadseregünk.*

A burok a harctért mindig ismerték, mert otthon voltak s ez nagy előnyt biztosított ellenségeik felett. *Tehát honvédjeink is otthon küzdjenek.*

Igen nagy nehézséget okozott az

Glück Ede

legnagyobb czipő áruházában lehet a legtartósabb és legelegánsabb **férfi-, női- és gyermek czipőket legolcsóbban vásárolni**

Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

angol hadseregnek azon körülmény, hogy ellenséges országban kellett harcolnia s ezért igen hosszú összekötő vonalakat védelmezni, melyek a mozgékony bur csapatok által mindig veszélyeztetve voltak s az angol hadsereg nagy részét lekötötték. *Ha tehát majd reánk támad az ellenség csak jöjjön be az országunkba, itt aztán kellően elláthatjuk.*

Hazánkat ily módon rendkívül előnyösen lehet megvédeni. Határaink olyanok, hogy bármely irányból támadjanak reánk, mindenütt czélszerű ellentállást tudunk kifejteni s az ellenség csak nagyszabású előkészületekkel hatolhat beljebb. Fővárosunk, hazánk szíve, csaknem országunk közepén fekszik, tehát hosszú odáig az ut s harcászati szempontból igen veszedelmes. Az ellenséget, míg odáig juthatna ki lehet farsztani s kellő pillanatban a döntő csapást reá mérni.

A harcászat módjára és a honvédelem mikénti szervezésére nézve a terep viszonyok nagy befolyással bírnak. Nézzük tehát hazánk terepviszonyait.

A király izenete.

(Szózat a Fejérváry-czimén a nemzethez.)

Napvilágra került már a Fejérváry báróhoz intézett királyi kézirat is. Simogat, szelidítget ez a kézirat, de a rideg lényege mégis az, hogy a király most sem hajlandó engedni; a nemzettől várja az engedékenységet. A nevezetes kézirat így hangzik:

Kedves báró Fejérváry! Felette sajnálom, hogy hű magyar nemzetem országgyűlése képviselőházának többségéből kormányt mindeddig nem nevezhettem ki és pedig azért nem, mert a többséggé szövetkezett pártok nem terjesztettek elém oly kormányzati programot, melynek alapján, a soraikból vett kormányra teljes megnyugvással rábízhattam volna a nemzet sorsát.

A törvényhozás alkotó munkájának sajnálatos szünetelése kiszámíthatatlan gazdasági es erkölcsi kárát okozta Magyarországon, reményem azonban, hogy most, a kisebbségi kormány felmentése után, egy, a pártokon kívül álló kormány közvetítésével, a felmerült ellentéteknek általam forrón óhajtott kiegyenlítése mielőbb lehetővé fogja tenni, hogy a többség sorából hívhatok meg minisztériumot szeretett Magyar országom kormányzására.

A belkormányzati és közgazdasági reformok terén szívesen fogom venni a képviselőház többségének javaslatát és ami a katonai kérdésekben kifejezett kívánalmakat illeti, ezekhez az idők folyamán és legutóbb a kormány 1903-ik évben adott kötelező nyilatkozataiban a lehetőséghez képest már is hozzájárultam; az ennek a következtében a hadseregben általam már elrendelt intézkedések azonban uralkodói törvényes jogaim és

ezekkel járó kötelmeim szem előtt tartása mellett mindenkor csak oly keretben mozoghatnak, melyet feltétlenül be kell tartani a végből, hogy a hadseregnek a monarchia mindkét államára nézve egyaránt életbevágó fontossággal bíró harc-képessége veszélyeztetve ne legyen.

Különös örömmre szolgálna, ha Önnek sikerülne a politikai pártokkal való érintkezése folytán a fentebb jelzett határok közt a megegyezést előkészíteni és ezáltal egy többségi kormány kinevezését előmozdítani.

Kelt Budapesten, 1905. évi június hó 18-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Fejérváry Géza s. k.

Miniszteri kinevezések.

Budapest, június 19.

A hivatalos lap mai száma a távozó miniszterek kitüntető hangu királyi bucsuztatásával és az új miniszterek kinevezési okirataival jelent meg.

Fejérváry kinevezését fentebb közöltük, az új kormány kinevezésére vonatkozó összokiratot itt adjuk:

Magyar miniszterelnököm előterjesztése folytán igazságügyminiszteremmé Lányi Bertalan nyugalmazott miniszteri tanácsost, kereskedelemügyi miniszteremmé Vörös László nyugalmazott államtitkárt, belügyminiszteremmé Kristóffy József Szatmár vármegye főispánját, honvédelmi miniszteremmé Bihar Ferencz altábornagyot, vallás- és közoktatásügyi miniszteremmé Lukács György Békés vármegye főispánját, földmívelésügyi miniszteremmé György Endre aulami közgazdasági tudósit, horvát-szlavon-dalmátországi tárcza nélküli miniszteremmé Kovácsévics István nyugalmazott főispánt ezennel kinevezem és a pénzügyminisztérium, valamint a Személyem körüli minisztérium ideiglenes vezetésével előterjesztő miniszterelnökömet bizom meg.

Az illetőkhöz intézett kézírataimat további intézkedés végett idezárom.

Kelt Budapesten, 1905. évi június hó 18-án.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Báró Fejérváry Géza s. k.

Ezenkívül közli a hivatalos lap a szakminiszterekhez külön-külön intézett rövid kinevezési leiratot is.

És a meghatóan kegyes felmentését Fejérvárynak a darabont kapitányi állástól és a hűséges Tisza gárdának, a kilencz darabont miniszternek a felmentését a miniszteri állásoktól. Különösen a Tisza István és Lukács László bucsuztatói igen érzékenyek.

A négy fölmentett államtitkár közül Makfalvay Gézát a II-od osztályú vaskorona renddel tüntette ki a király.

Politikai hireink.

Budapest, június 19.

A bécsi kakadu minisztérium bevonulása.

Az „Uj Hirek“ czimű kormány csatlós ujság a bécsi kakadu minisztérium felvonulását és bevonulását a következő rémmelekterjesztésével igyekezik rokonszenvenessé tenni:

Parlamenti körökben szorongva néznek a szerdai képviselőházi ülés elé. Még azok is, akik mindenre el vannak készülve: félnek, a szó szoros értelmében félnek.

— Összeszorul a szívem — mondotta tudósítónknak a függetlenségi párt egyik tagja, aki december tizennyolczadikán aktiv részt vett a darabontverésben — összeszorul a szívem, ha a szerdai ülésre gondolok. Mi lesz? Hogy lesz? . . . Nem csak parlamenti életünkben forduló ez a nap, hanem különben is eseményeket hordoz méhében. Ha nem folyik le méltóságosan ez az ülés, akkor . . . Nem! még hozzávetőleg sem lehet megállapítani, hogy mi lesz. Pedig nagy okom van hinni, hogy nem fog méltóságosan lefolyni. A kedélyek oly izgatottak, az idegek annyira meg vannak feszítve, az ingerültség oly határtalan, hogy a legroszabbtól, a legeslegroszabbtól tartok.

— Mit ért ezalatt képviselő ur?

— Mit? . . . Hát képzelje: szerdán több képviselőtársam revolverrel fog bemenni a Házba. Vannak olyanok, akik azt mondják, hogy Fejérváryt nem szabad beereszteni a terembe és ha beakarna jönni, hát pisztolyt kell szegezni a homlokának. Vannak olyanok, akik a pisztolyt csak akkor akarják elővenni, ha Fejérváry valamilyen stiklit követne el.

— Miféle stiklit?

— Ha a Ház elnapolásával lehetné lenné teszi a bizalmatlansági nyilatkozat tételét. Ez a stikli. Ezt nem fogják neki megbocsátani. Ha azt megteszi, akkor bizonyos vagyok benne, hogy vér fog folyni a képviselőházban. Különben úgy hallok, hogy Fejérváry el van készülve a legroszabbra, mert ő is hoz magával forgópisztolyt. Én bizony Fejérváryt olyan embernek ismerem, hogy menten agyonlövi azt, aki hozzá mer nyulni. De mi lesz azután? A skandalum után? Mit fog tenni a király? . . . Ezek igazán nagy kérdések.

— Hát olyan lehetetlen az, hogy a szerdai ülés csöndben folyjon le?

— Lehetségetlennek éppen nem lehetetlen, hanem valószínűtlen. Különben, ha a teremben valami sem történik, a karzat föltétlenül megmozdul akkor is. A záptojásokat el nem kerülhetik az ügyvezetők.

Mi pedig azon a véleményen vagyunk, hogy a kutyakorbács a revolvernél inkább megillei a bécsi kakadu minisztériumot.

A két öreg ur.

Ezt a kedélyes bécsi mesét is az Uj Hirek ujságolja:

Hogy Fejérváry nem áhitozott a miniszterelnöki méltóságra: azzal körülbelül mindenki tisztában van. A politikáért sem rajong, a politikusokért még kevésbé.

Mégis, hogy fogadhatta el a miszsiót különösen a mostani körülmények között? . . .

Erre vondtkozólag azt mondják, hogy amikor Fejérváry huzódott a méltóságtól és öreg korára hivatkozott a király előtt, az uralkodó hirtelen fölállott és így szólott Fejérváryhoz:

Wie alt Sind Sie, lieber Fejérváry?

— Zweiundsiebzig Majestät.
Sehen Sie, ich bin fünfund-siebzig! . . . És lássa — folytatta tovább az ősz uralkodó — soha egy perczig sem haboztam, bármily nehéz kötelesség teljesítéséről volt szó. *Pedig öreg vagyok, öregebb, mint ön és eléggé rászolgáltam a pihenésre.*

A király szavainak megvolt a hatásuk. Fejérváry báró meghajolt az uralkodó előtt és mély tisztelettel így szólott:

— Parancsoljon velem, felséges uram.

Ez az ő miniszterelnökségének a hiteles (?) története.

Vármegyénk és vidéke.

Gyász József főhercegért. Nyiregyháza irja tudósítónk: József főherceg elhalálása alkalmából Szabolcsvármegye nevében Szikszay Alispán József Ágost főhercegnek részvétét fejezte ki, a melyre József Ágost főherceg az alispánhoz a következő táviratot intézte: Szabolcsvármegye közönségének engem mélyen megható meleg részvéteért megtört szívem mélyéből mondom forró, hálátelt köszönetet. A tiszteletesen Szabolcsvármegye képviselőjében Feilitzsch Berthold báró főispán, Meskó, Pap, Mezőssy, Hrabovszky, Uray, Kállay képviselők vesznek részt és a ravatalra leteszik a vármegye koszorúját.

Rablógyilkos henteslegény. Már hirt adtunk arról a rémes rablógyilkossági merényletről, amelynek áldozatul esett Karczagon özvegy Tóth Imréné Döbröndi Rebeka hentesüzlet-tulajdonosnő. Az asszony fején iszonyu fejszecsapások okozta sebek vannak, úgy hogy az agyveleje is kilátszik. A rablógyilkos, a 18 éves Maté Pál henteslegény még nem került kézre. A rablott pénz az ezer koronát meghaladja. Az asszony éppen reggeli kávéjához akart ülni, mikor a gyilkos hátulról fejbevágta és elesett. Az asszony még él, de sérülései oly súlyosak, hogy az orvosok nem biznak felépülésében. A rablógyilkost nyomozzák.

Hányan vándoroltak ki megyénkben? Hajdumegye területéről a múlt év folyamán 98-an vándoroltak ki. A kivándorlók közül 66 férfi, 22 nő. Ezek közül 10 gyermek, 10 iparos, 4 kereskedő, 52 földműves, 32 más foglalkozású. Visszatért belőle 8. A kivándorlottak hazaküldtek itthon maradt családjuknak 12,263 korona 51 fillért.

Pervesztés miatt öngyilkos. Külföldön öngyilkosság történt vasárnap Nyiregyházán Návrati János földbirtokos és többszörös háztulajdonos a feletti bánatában, hogy tizezer koronás perét elvesztette, szíven lötte magát.

Állatbetegségek a megyében. Hajdúvármegye területén a következő betegségek dühöngenek: lépfene Szoboszlón, a bőrféreg Tégláson és Mikepércsen, a sertésvész Szováton és Nádudvaron.

Városi közigazgatásunk.

Jog és pénzügyi bizottsági ülés. A város jog és pénzügyi bizottsága Vecsey Imre elnöke alatt hétfőn délután tartott ülést. Jelen voltak: Magos György főügyész,

Roncsik Lajos főszámvevő, Varga Károly jegyző, dr. Fejér Ferencz, dr. Kemény Mór, Márk Endre, Márton Imre, Simonfy Imre, Kardos László és ifju Schwarcz Vilmos.

Pap László ügye. Ez a régóta húzódó, kínos ügy foglalkoztatta hétfőn a jog és pénzügyi bizottságot. Az évek óta tartó vizsgálat adataiból nem lehetett tisztán megállapítani, hogy jogosan vagy jogtalanul vette-e fel Pap László, a városi depó üzletvezetője a 12000 korona jutalékot. Pap László azt állítja, hogy jogosan megillette a haszon után a jutalék, míg a bizottság tagjai azt állítják, egyetlen fillér sem illette meg, a jutalékot jogtalanul vette föl és azt köteles visszafizetni. Nagy vita fejlődött e felett a bizottságban. Márton Imre kijelenti, hogy az egyik évben tényleg volt haszon, tehát azután megilletné Pap Lászlót a jutalék. Fejér Ferencz dr. szerint a jutalékot Pap László jogtalanul vette fel. Simonfy Imre nyugalmazott polgármester hosszasan védelmezte Pap Lászlót, aki szerinte jogosan vette fel a 12000 koronát. Magos György főügyész ugyan e véleményen van. Kemény Mór és ifju Schwarcz Vilmos szerint jogtalanul vette fel a jutalékot a depó üzletvezetője. A bizottság végre kimondta, hogy *Pap Lászlót nem illette meg egyetlen fillér jutalék sem, tehát köteles azt visszafizetni a városnak.* A mi véleményünk szerint igen magas kort fog elérni Pap László, de ez az ügy még akkor sem fog véget érni.

Drágasági pótlék. A napidijasok havi tíz korona drágasági pótlékot kértek. A jog és pénzügyi bizottság méltányossági okokból a kérelem teljesítését javasolta, ellenben az utkaparók kérelmét, miután az ő fizetésüket a múlt évben emelték, elutasítani javasolták.

16 ezer pár bakancs szállítása.

(Hivatalos értesítés.)

A magyar királyi honvédség 1906. évi lábbeli szükségletének 50 százalékát, vagyis 16000 (tizenhatezer) pár bakancsot talpszegek nélkül, az 1897. évi 26731—VII. számú leirat csatolmányában foglalt feltételek, azonban a fővállalkozóval kötött szerződés értelmében ezuttal megállapított egységár mellett és pedig páronként 10 (tíz) korona 94 kilenczvennégy fillérért, a hazai kisiparosok által szándékozik a honvédelmi m. kir. miniszter készíttetni.

A fentebb jelzett bakancsok a vállalat nyertes iparosok s illetőleg állandó és alkalmi szövetkezetek saját költségén, legkésőbb 1906. évi márczius hó végéig, a honvéd központi ruhatárba Budapestre beszállítandók lesznek. A netalán már 1905. év folyamán történő szállításokért esedékes kereseti összegek csak 1906. évi január elején a jövő évben a kitűzött határidő lejártáig bármikor szállított bakancsokért igényelt keresmények azonban, a szállítványokra vonatkozó átvételi bizonyítványok számvevőségi érvényesítése után azonnal, fognak kifizettetni.

A bakancsok mint eddig, ezután is talpszegek nélkül szállítandók, s a munka származásának fölismerhetése céljából a bakancsok talpán a nagyságméret száma feltüntetendő és ezenkívül minden bakancs még az illető vállalkozónak (alkalmi szövet-

kezeteknél a csoportvezetőnek, közös megbízottak) czimbélyegével is ellátandó, mert az ogy bakancsok, melyek esetleg az említett jelzések nélkül szállítatnak be, a központi ruhatárnál átvétetni nem fognak. Azon esetben, ha egyes csoportvezető iparosok, illetve szövetkezetek, a részükre juttatott bakancsok készítésétől, az ebbeli megrendelés után bármely okból vissza lépnek: erről a kereskedelmi és iparkamarához haladéktalanul jelentés teendő, hogy az ekként rendelkezésre maradó bakancsoknak más szövetkezetek által leendő szállítása iránt idejében intézkedés legyen tehető.

A bakancsok szállítására vonatkozó ajánlatok benyújtása iránti részletes intézkedés közelebb fog kiadatni. Ugyanazon alkalommal, az ajánlatok benyújtására nézve megállapított és pontosan betartandó határidő is tudtúl adatni fog.

A kamara az állandó és alkalmi szövetkezeteket saját érdekükben figyelmezteti, miszerint azon célból, hogy az esedékes kereseti összegekről szóló átvételi bizonyítványok érvényesítése akadálytalanul történhessenék és hogy az utalványozott keresmények az illető adóhivataloknál való fölvételénél netalán keletkező viszálykodásnak eleje vételessék: már az ajánlatban nevezik meg azon meghatalmazottat, ki az átvett lábbelikért kiutalványozott keresmények fölvételére jogosítva van.

Nem föltétlenül szükséges, hogy az átvétel végett beszállított bakancsok bevizsgálásánál az érdekelt szövetkezet részéről valaki jelen legyen, mert a bevizsgálás ugyanoly eljárás mellett történik akkor is, ha a kész bakancsok a központi ruhatárhoz minden kíséret nélkül szállítatnak be, mit egyes szövetkezetek költségkimelés szempontjából már eddig is tettek.

Könnyű cipők az 1906 évi szükségletre nem rendeltek meg azon okból, mert ezen lábbelikből a központban ez időszerint nagyobb fölösleg áll rendelkezésre.

Mi az ujság?

Kettős öngyilkosság egy szállóban. Budapestről jelentik: A hajnal-utcai Belaton-szállóba vasárnap este egy fiatal ember érkezett egy nő társaságában s szobát nyitattott. Magukra zárták az ajtót, s mi sem árulta el, hogy végzetes tettere készülődnek. Éjjeli háromnegyed egy órakor lövések zaja verte fel a szálló személyzetét. A lövések az első emeleti 6. számú szobában dördültek el, ahova a fiatal pár visszavonult. Rendőrért küldtek, aki azonnal lakost hozott és felnyitatta az ajtót. A szobában véres látvány tárult a belépők elé. A pamlagon félig felöltözve feküdt a férfi, lábánál a padlón a nő, mindkettő átlőtt szívvvel, holtan. Mellettük feküdt egy 7 milliméteres hatlövetű revolver, melyből három töltés hiányzott. A rendőrség kiküldöttjei konstatálták, hogy a nő előbb a férfit ölte meg, azután pedig önmagát. Ezt kétségtelenül bizonyítja az a körülmény, hogy a nő jobb kezén a hüvelyk- és mutatóujjon löporfüst nyomai láthatók. Az asztalon egy tépett papír feküdt, amelyen kusza írással a következő sorok olvashatók:

Lenke és Weisz közös elhatározással haltak meg, mert kin volt az életök. Dávid-utca 14.

Az öngyilkosokat a rendőrség a törvényszéki orvostani intézetbe szállította.

Primadonna — korosmárosné. A miskolci Avas hegyen lengő czéger hirdeti a Bob csárda híres fatányérosát és jó borait. De nem virágzik a csárda, amíg be nem költözködik a tüzes csárdásné, Miskolcz volt primadonája K. Tarnai Leóna, aki hol a színpadon énekel és most a nyárra ismét jobbnak látja korosmárosnének, mint

vándorszínésznőnek beállani, miért is július elején ismét korcsmárosné lesz Miskolcra, hogy az Avason mérje a jó borokat, melyek úgy látszik nagyon ízlenek a miskolcziaknak — az ő kezéből. Egyelőre férje, Kömley ott a vendéglős, de hát mi az élet életkedv nélkül, az a csárda — csárdásné nélkül.

Egyházak és iskolák.

A hajdumegyei tanítók Gönczy egyesülete által tervezett Budapest—fiúmei tanulmányút közbejött akadályok miatt erről az évről elmarad. Azonban az egyesület vezetősége a tanulmányút eszméjét nem ejtette el, hanem a jövő évi nagy szünetben kívánja azt megtartani. Hogy az egyesület tagjai minél nagyobb számban vehessenek részt a tanulmányúton, az egyesület vezetősége lehetővé fogja tenni, hogy a tanulmányútra jelentkezők több havi részletben fizessék be a 60 koronára tervezett utiköltséget. A tanulmányutat előre is ajánlom az egyesület tagjainak figyelmébe. Dr. Barcsa János, a rendező bizottság elnöke.

A debreczeni ágost. hitv. ev. elemi iskolában az évről vizsgálatok a Miklósi-utcai imaházban a következő sorrendben fognak megtartani: június hó 21 én szerdán d. e. 8—12 ig a fiukkal. Tanító: Polster Adolf. Ugyanaznap d. u. 3—6-ig a leányokkal. Tanító: Elefánty Sándor. Június 22 én csütörtökön d. e. 9 órakor hálaadó istentisztelet. A kézi munkák június hó 21 én d. e. 11—12 ig és d. u. 5—6-ig az ideiglenes iskolai helyiségben Piac-u. 89. sz. a. megtekinthetők.

UJDONSÁGOK.

Siketnéma művésznövendék.

(Érdekes látogatás a szerkesztőségben.)

— június 19.

Érdekes látogatói voltak ma délután a szerkesztőségnek.

A debreczeni siketnéma intézet derék igazgatójával egy fiatal siketnéma látogatott be a szerkesztőségünkbe. A ki miután a váci siketnéma iskolát elvégezte, mint kitünő rajzoló, most a budapesti iparművészeti iskolának a növendéke. Daliás szép barna fiú. Igen értelmes, okos tekintetű, a ki Gácsér igazgató kérdéseire teljesen értelmesen, okosan felelgetett minden felvetett kérdésre. Viszenák János nevezetű, elhunyt máramarosmegyei görög katolikus esperesnek a fia a csinos megjelenésű legény; akinek művészi hajlamai vannak. Kijelentette, ha majd az iparművészeti múzeumban tanulmányait befejezte, a hol igen tehetséges növendék, akkor majd a művészeti akadémiára megy és szobrász lesz.

Érdekes, hogy a fiú a politikai helyzetről is tájékozódva van. (A Budapesti Hirlapnak a rendes olvasója!) Nincsen kedvére a Fejérváry miniszterium.

— Jobb szerettem volna Andrást, Apponyit, Bánffyot vagy Kossuthot.

Nagy hálával nyilatkozott a váci tanárjairól.

— Nekik köszönhetem, ugymond, hogy ma ember vagyok, mert én teljesen siketnémanak születtem . . .

Igazán meghatóttan szoritottunk kezét a délczeg barna fiúval, aki udvariasan ajánlotta magát és akinek a holtanyagában az érző, a beszélő emberi lelket a siketnéma oktatás derék mesterei támasztották fel.

— **Személyi hír.** Benedek János országgyűlési képviselő Debreczenben időzik. Szabó Kálmán pedig az éjjeli vonattal Budapestre utazott.

— **Czipészek gyűlése.** Hétfőn délután népes értekezletet tartottak a czipészek az ipartestület dísztermében. Beható eszmecsere folytattak a czipész szakiskola létesítése körül, részletesen fejtegették annak célját és feladatát. A szakosztály a szakiskola felállításának eszméjét örömmel te magáévá és hét tagu bizottságot választott a tervezett iskola munkálatainak kidolgozására. A bizottság tagjai lettek: Kiss V. Ferencz, Jakab Károly, Cziczó Lajos, Stempel Mihály, Szathmári Ferencz, Kaller Ferencz és Varga Károly. A bizottság a közel jövőben elkészíti a szakiskola tervezetét és azt a június hónap tartandó szakosztályi ülés elé terjeszti. Az ezen ülés az alapszabálytervezetet elfogadja, akkor a czipészek ügye az ipartestület előjárósága elé, onnan az iparkamarához kerül. A pécsi kongresszusra a szakosztály Stempel Mihályt küldi ki. — A szakosztály választmányát a következőleg alakították meg: Elnök Kiss J. Ferencz, al-elnök Jakab Károly, tagok Cziczó Lajos, Szathmári Ferencz, Kaller Ferencz, Möller Gotthard, Varga Károly, Stempel Mihály Réthy György, Farkas Nándor, Krausz Mór és Kandra Mihály.

— **Halálozások.** Meghaltak: özv. Gajdos Jánosné szül. Szoka Borbála r. kath. 74 éves, Doma Sándor ev. ref. 64 éves, Nagy Maria ev. ref. 3 hónapos, Biró Juliánna r. kath. 7 hónapos, Törös Margit r. kath. 9 hónapos, Mocsári Imre ev. ref. 45 éves, Ciovecz Anna r. kath. 24 éves, Blaskó Béla r. kath. 2 éves, Füstös Árpád ev. ref. 8 hónapos, Károly József r. kath. 64 éves, Kis Ferencz ev. ref. 1 hónapos, Kis József ev. ref. 4 hónapos, Hamar Elvira r. kath. 2 hónapos, Bombárt Istvánné szül. Badar Róza ev. ref. 57 éves, Klein Mártonné szül. Friedman Hari izr. 68 éves, Pál Erzsébet ev. ref. 14 hónapos, Nagy Irén Maria ev. ref. 10 hónapos, Kiss Sándor ev. ref. 15 éves, Tulipánt Balint ev. ref. 23 napos, Gáthy Ibolyka r. kath. 8 napos, Szilágyi János ev. ref. 8 éves.

— **Azevang. filléregylet választmányi ülése** vasárnap d. u. a június elején tartott mulatság erkölcsi és anyagi eredményeivel foglalkozott, mindkettő méltán sorakozik az egylet eddigi sikereihez. A rendezőség fáradhatatlan buzgósága, a filléregylet hölgyeinek páratlan munkássága, a tornaegylet tagjainak szives közreműködése, a jótékony szívek kész megnyilatkozása, az ifjuság jókedve és a legkedvezőbb időjárás, mind együttvéve, teljes sikert eredményeztek. Mindezek együttesen és külön-külön a filléregylet választmányára osztatlan elismerését fejezi ki. A pénzügyi eredmény nagyjában a következő: befolyt jegyekből 1079 kor. 80 fillér, felülfizetésekből 104.78, készpénzadományok

a buffet céljaira 111 kor.; eladott étel- és italneműek, virág, konfetti stb. árából 990.58 kor. összesen 2286 kor. 67 fillér. Ehhez járul a természetesen adott étel és ital. Kiadás: étel és italneműekre 698.83, rendezési költségek 540.33, összesen 1239 kor. 16 fillér. Maradvány e szerint 1047 korona. Étel és italneműeket adományoztak, vagy azt pénzen megváltották: dr. Balkányi Miklóné, Bányai Istvánné, Baros Kálmánné, Bárdos Gézané, Benyáts Emilné, Biró Pálné, özvegy Boczkó Sámuelné, Budaházy Miklóné, Füleky Pálné, Forgács Károlyné, Félegyházi Jánosné, Geresi Kálmánné, dr. Händel Vilmosné, Harsányi Istvánné, Havas Kálmánné, Hrabéczy Antalné, Jánossy Józsefné, Kacsokovics Istvánné, Kaszanyiszky Andorné, Kizsel Istvánné, özv. Kiss Gyuláné, Kontsek Gézané, Kontsek Kornélné, Kerpely Kálmánné, Kovács Antalné, László Józsefné, Lassgallóer Kálmánné, Lamprécht Frigyesné, Löve Ernőné, özv. Mayer Emilné, Mayer Jánosné, Materny Lajosné, Májerszky Mihályné, Markovics Rózi, özv. Mentze Henrikné, Mihalicz Jenőné, Nagy Lajosné, Náday Rezsőné, Neudert Richárdné, N. N. Ormós Gáborné, Paraszky Gyuláné, dr. Popper Alajosné, Péntes Sándorné, Poister Adolfné, Raics Lajosné, Sasztina Jenőné, Sinka Sándorné, Stenczel Lajosné, Springer Józsefné, Szalay Béláné, Szoboszlai Sándorné, Szliuka Istvánné, Sz. F. né, Tolnay Kornélné, Tamásy Béláné, dr. Tüdős Jánosné, Trnka Terfilné, Thieszen Arthurné, Ungváry Józsefné, Veszter Istvánné, Zimmermann Gyuláné, Zátorszki Istvánné. Felülfizetéseket teljesítettek a következők Csatth Zsigmond, Domahidy Elemér, Flachberth Andrásné, Kubay Alajosné, Irinyi Istvánné, Händel Vilmos, dr. Liszka Nándor, Löve Ernőné, Martinek Ferencz, Oáh Károly, Potomesik Ignáczné, Stegmüller Árpád, Tolnay Kornélné, dr. Wolfka Nándor, Váray József, Tóth Ferencz. A tiszta jövedelemből a filléregylet 25 koronát az alakítandó *meutőegyesületnek* juttatott.

— **Halálba hajtott vasutas.** A vasutasok tulszigoru szolgálatának igen sok áldozata lett már. A legújabb áldozat *Bodnár István* mozdonyvezető, aki betegen kelt utra és mikor a végállomásra ért, leszállt a mozdonyról, a szívéhez kapott, összerogyott és meghalt. A szerencsétlen ember betegen kelt utra és a tuleröltetett szolgálat okozta halálát. Az özvegyen kívül öt apró gyermeke siratja. Az özvegy kárterítési pert indit a máv. ellen.

— **Makó megy, Zilahy jön.** A hétfői rendes tanácsülésen Makó Lajos kérelmét tárgyalták. Makó úganyis azon kérelemmel fordult a városi tanacshoz, hogy díszleteit, ruhatárát és könyvtárát az átadási eljárás előtt elvihesse. Oáh Károly tanácsnok, a díszleteket, miután azok jelentékenyebb összegeket nem képviselnek, kiadta Makónak, ruhatárát és könyvtárát azonban csak az e hó 22-én megejtendő leltárátvétel alkalmával fogják kiadni, amikor Zilahy Gyula, az új szingazgató is itt lesz.

— **Elhunyt tisztviselő.** Vettük a következő gyászlapot: Mérhellen fájdalom érzetével tudatjuk forrón szeretett férjem, édes apánk, nagyapánk, testvérünk, illetve após idősb Károly József gözmalmi tisztviselőnek fáradhatatlan munkás élete 65-ik, boldog házasságunk 35-ik évében folyó hó 18 án reggel 3 órakor, rövid szenvedés után történt csendes elhunytát. Elhunyt kedve-

Szolyvai és Luhi Erzsébet

gyógyvizek elsőrangú szaktekintélyek szerint felülmúlják a krondorfi és giesshübl külföldi forrásokat. Sokkal olcsóbbak is. Feltűnő gyógyhatással alkalmazhatók: köszvény, vese, hólyag, gyomor, torok, tüdő és gégebajok esetén. Elsőrangú élvezeti és borvizek. — Megrendelhetők az uradalmi forrás bérleténél Szolyván (Bereg.) Kaphatók minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve

sünk földi részei a róm. kath. egyház szer-
tartása szerint folyó hó 20-án délután 5
órákor a Simonyi ut 12. számú gyászháztól
a Szent Anna-utcza sarkára fognak örök
nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise
áldozat f. hó 21-én reggel 8 órákor fog az
egkek Urának bemutatni. Ezen végtisztes-
ségtételre pályatársai és a bánatunkban
osztózatokat tisztelettel meghívjuk. Debreczen.
1905. június hó 19-én. Bánatos özvegye:
Özv. Károly Józsefné szül. Vrancsek Mária.
Gyermekei: Ifj. Károly József, Károly Anna
férjével Mária Györgyvel, Károly Antal,
Károly Ilona férjével, Weiszt Istvánnal.
Unokái: Weiszt Ilonka, Weiszt Pistuka.
Testvére Károly Imre nejével s gyermekei-
vel és a többi rokonok nevében is.

— **Feloszlik a Fróbel-egylet.** A
debreczeni Fróbel-egylet vasárnap tartotta
idei közgyűlését. Megalakították a tisztikart,
majd Márton Imre pénztárnak a felment-
vényt megadták s odaadó működéséért jegy-
zőkönyvi köszönetet szavaztak. A legfonto-
sabb tárgy az **egylet feloszlásának ki-
mondása volt.** Az egyleti vagyon jelenleg
23.266 korona 66 fillér. Utasította tehát a
közgyűlés az ujonnan alakított tisztikart és
a választmányt, hogy ezen összegnek külön-
böző jótékony célokra való fordításáról vé-
leményes jelentést tegyen a júliu másodikáig
egybehivandó közgyűlésnek. A nőgyelet fel-
osztandó vagyonából tekintélyes összeget fog
juttatni a mentőegyesületnek is. A megalki-
tott tisztikar, amely a feloszlási intézkedé-
seket és a jelzett véleményes jelentést a va-
gyon hovatartozásáról hivatalos lesz megtenni,
a következők: Elnök özv. Vargha Ferencné,
alelnökök özv. Buzás Elekné, Kövy Lajos,
titkár dr. Varga Lajos, pénztárnok Márton
Imre, számvizsgálók Lovász János, Trux
Miklós. A választmány tagjai Beke László-
né, Scholtz Lajosné, özv. Berger Vilmosné,
Kasszin Teréz, Márkus Miksáné, Veszprémi
Zoltánné, Sesztina Jenőné, Berger Jenőné,
Berger Mórné, dr. Popper Alajosné, Lederer
Lujza, dr. Berger Andorné, Oláh Károly, dr.
Czakó Zsigmond, Gácsér József, Balás Ödön,
Bárdoss Géza, Füleki Pál.

— **Megfagyott júniusban.** A Ba-
buna-havason Kiss János és György
József portyázó csendőrök halva talál-
tak a minap egy Petrikán Pántilimon
nevű tizenhét éves, beszterce-
naszód vármegyei juhászt. Feltűnt a
csendőröknek, hogy a juhász kutyája
keservesen vonit. Odamentek s ráakad-
tak a holttestre, megállapították a nyomozás
alkalmával, hogy a suhancz
körülbelül négy nappal ezelőtt meg-
fagyott a havason, ahol még nyárde-
jén is elviselhetetlenül hidegek az éj-
szakák.

— **Elveszett tárgyak.** Hétfőn reggel
8 órákor Schmidt Leona társalkodónő a hat-
van utcától a kereskedelmi akadémiáig el-
vesztette fekete zsinóron csüngő aranyóráját.
Az óra üvegjén karczolás is látható. — Va-
sárnap a Dörre-féle üzlettől a Buday czuk-
rász üzletéig terjedő úton 60 koronát tar-
talmazó kigyóbőr pénztárca elveszett. A tár-
czában elhasznált vasuti jegy is volt. A be-
csületes megtaláló nyomtató utca 15. sz. a
jutalomban részesül.

— **Debreczeni birtok változások.**
Székely Ferencz mint kiskoru Székely Mária
gyámja veszi a debreczeni 1036. sz. tjkvben
foglalt Eötvös utca 27. sz. házat dr. So-
mogyi Zoltántól 9600 koronáért. — Tihanyi
József és neje Kemény Klára veszik a
debreczeni 2454. sz. telekjegyzőkönyvben
foglalt 8 hold majorsági földet özvegy
Szabó Antalától 22000 koronáért. —
Sütő Mária veszi a debreczeni 1355. sz. tjkvben

foglalt Nyil-utca 32. sz. házat özv. Sipos
Jánosné és társaitól 2600 kor. — Kovács
Gábor és neje Nagy Zsuzsanna veszik a deb-
reczeni 2447. sz. tjkvben foglalt 3 hold 150
négyzetööl ondódi földet Szatmári József és
neje Pongor Erzsébetől 2400 kor. — Kovács
Istvánné Szikszay Szabó Izabella veszi a
debreczeni 5039. sz. tjkvben foglalt 640 négy-
zetööl sestakerti szőlőt Vagner Györgyötől
12000 koronáért. — Kun Sándor és neje Ho-
vesi Zsuzsanna veszi a debreczeni 3470
sz. tjkvben foglalt 360 négyzetööl majorsági
földet Szűcs István és neje Bancsi Zsuzsán-
nától 1500 kor. — Vas János és neje Ko-
vács Emma veszik a debreczeni 2806 sz. tjkv-
ben foglalt Barna utca 10. sz. házat Matkó
Ferencz és neje Kiss Juliánától 4200 ko-
ronáért.

— **Halálozás.** Nagy Sándor és neje
Szathmáry Erzsébet szomorodott szívvel tu-
datják, hogy 10 hónapos Mariska nevű kis
leányuk hétfőn reggel 2 órákor meghalt.
Kedden délután fogják temetni a Simonffy
utca 25. sz. a gyászháztól.

— **Csalással vádolt ékszerész.**
Schwarz Herman Zugó-utca 6. sz. a. ház-
lól panaszt tett a rendőrségen Czigler
Joachim hatvan utca 87. sz. a. lakó éksze-
rés ellen, akit csalással vádolt, mert 43
korona 20 fillérért olvan lánczot adott el
neki 14 karátos aranyként, amelynek a kö-
zepe — réz. Schwarz e lánczot 48 koro-
náért eladta Gyurovits nevű egyénnek, aki
azonban rájött a dologra. Schwarz vissza-
adta Gyurovitsnak a pénzét, de Czigler fel-
jelentette csalásért. Feljelentéséhez csatolta
a félarany-férléz óralánczot is.

— **A polgári kör júniálisa.** Hely-
szűke miatt maradt ki vasárnapi számunkból
a következő érdekes tudósítás: Minden mu-
latság sikere a közönség érdeklődésétől függ.
Ennek az érdeklődésnek azonban már a ren-
dezésnél meg kell nyilatkoznia épen úgy, mint
a hírlapok szerkesztésénél, hogy t. i. művelt
városok lakossága maga hordja be a szer-
kesztőségbe a legfrissebb és legfontosabb
események hírét, így teszi kedvencz lapjá-
nak közleményeit változatosakká, élvezete-
sekké. Alig pár napja bocsátotta ki fölhívását
a polgári kör vigalmi bizottsága, már is an-
nyi megkeresés érkezett a kör elnökségéhez,
hogy ezek által az érdeklődés, így a júniális
sikere is biztosítva lett. A polgári körnek
különböztetés is szüksége a mulatságok
rendezésénél valami nagy dobverésre, mert
a város törzsközségi polgársága, tekintélyesebb
iparosai és intelligens középosztálya évek
hosszu során keresztül megszokta és meg-
kedvelte a polgári kör mulatságait, megsze-
rette pedig azért a kedélyes, bensőséges,
mondhatni családias jellemvonásáért, mely
politikai pártszínezet, társadalmi osztályok s
más elválasztó tekintetek mellőzésevel egye-
síti a szórakozni kívánókat. Szombaton este
meg is telt a nagyterdei vígadó zöld galyak-
kal, pálmákkal, délvidéki és nyiló virágokkal
izlésesen földszített terme életerős fiatalság-
gal, kik a késő hajnali órákig járták a ro-
pogós tánczokat. A megjelent urhölgyek név-
sorát következőkben adjuk:

Asszonyok: Körösi Andrásné, Fábrián
Antalné, Ladányi Mihályné, Veres Andrásné,
Szathmári Ferenczné, Kovács Lászlóné, Tóth
Józsefné, Szilágyi Józsefné, Nagy Lajosné,
Polgári Mártonné, Polgári Andrásné, Dull
Sándorné, Szabó Sándorné, Révész Józsefné,
Kovács Jánosné, Zsolnay Lászlóné, Hornyák
Józsefné, Korom Béniáné, Pócsi Imréné,
Lipthay Józsefné, Szuhár Gyuláné, Bihari
Istvánné, Muháros Jánosné, Daku Istvánné,
Kovács Istvánné, Pósalaky Mihályné, Molnár
Istvánné, Harsányi Istvánné, Csórián Jó-
zsefné, Ecsedi Jánosné, Bundi Sándorné,
Pásztor Sándorné, Szendrei Ferenczné, Raics
Gyuláné, Bálint Józsefné, Szekeres Andrásné,
Varkonyi Józsefné, Vangel Sándorné (Páris),
Hevesi Jánosné stb. stb.

Leányok: Körösi Mariska, Papp Er-
zsike, Ladányi Margit, Szathmáry Mariska,
Kovács Erzsike, Vártesi Zsuzsika, Szilágyi
Juliska, Erney Erzsike, Bör nővérek, Kovács
Esztika, Polgári Juliska, Polgár Juliska,
Varga Juliska, Nagy Rózsika, Récz Mariska,
Dull Juliska, Végh Juliska, Szabó Erzsike,
Sztanó Margit, Révész Rózsika, Kelemen
Esztika, Kiss Mariska, Kovács Mariska, Ko-
vács Margit, Hornyák Sárika, Korom Erzsike,
Pócsi Mariska, Lipthay Katicza, Bokó Ju-
liska, Bihari Katicza, Bihari Erzsike, Kozma
Esztika, Balogh Erzsike, Juhász Mariska,
Horvay Esztika, Szuhár Rózsika, Molnár
Margit, Tóth Katicza, Harsányi Juliska,
Csórián Juliska, Ecsedi Rózsika, Pásztor
Mariska, Bundi nővérek, Mészáros Esztika,
Pethő Mariska, Szendrei Zsuzsika, Bálint
Ilona, Bálint Mariska, Kovács Margit, Vár-
konyi Mariska, Szele Mariánka stb., stb.

— **Ongyilkos székely lány.** Deb-
reczenből ment Egerbe szolgálni Mikola
Mária 17 éves székely leány. A szive
vitte valaki után, akit szeretett, de
reménytelenül. Az elkeseredett leány
bánatában öngyilkos lett. Debreczenben
szolgáló testvérét értesítették az ön-
gyilkosságról.

— **Felülfizetések.** A csapókereti függő-
és 48-as olvasókönyv által a hóban könyvtára
és felszerelése gvarapítása céljából rendezett
táncmulatság alkalmából utólag felülfizettek
Tassy Miklós, Szabó István fűszeres 2-2
korona és Szabó János 1 kor. E szives ado-
mányokat hálisan megköszöni az elnökség.

— **Szirup az utcán.** A szentanna-
utca végén kis kézi kocsin húzott 150
kg. sziruppal telt hordót a Borsy és
Farkas czég tanulója hétfőn délután,
mikor is az arra hajtó 79. sz. talyigás
oly vadul ment neki a kis kézi kocsi-
nak, hogy a kocsit is és a sziruppal
telt hordót is össszetörte. A szirup a
kövezetre ömlött. A nagy kárt okozott
talyigás eliramodott, de a rendőrség
kinyomozta. A czég kára 300 korona.

— **Meglopott munkás.** Richter Jó-
zsef Homokkert 3. sz. a. lakó beton-mu-
kást vasárnap ebédre hívta meg Nagy János
Batthyány-utca 16. sz. a. lakó kartársa.
Ehéd után horozgattak és Richter kissé
megittasodott. Ilyen állapotban sétált egész
délután, végre eljutott L.-né kisebb borméré-
séhez, ahol folytatta az italozást. A bormérés
tulajdonosnője bevezette a lakásába, ahol
pásztorórára várta valami dézsahölgy. Hossz-
sabb ideig időzött, végre fizetni aka t. De
már akkor 26 koronát tartalmazó pénztár-
czája eltűnt. Lármát csapott, majd rendőr-
ért ment, de a dézsahölgy akkorára elpárol-
gott. Mindössze annyit sikerült róla megtudnia,
hogy nem rég szabadult a rendőrség börtö-
néből, ahol 30 napig ült.

— **Tiltott visszatérés.** Hiába tiltó-
totta ki a rendőrség Komjáti Zsuzsát a város
területéről, megint csak visszatért. Büntetése
kitöltése után hazatoloncolják.

— **Talált tárgyak.** Találtatott egy
fej kendő, igazolt tulajdonosa átveheti a
II-ik kerületi kapitányságnál. — Találtatott
egy gyöngy olvasó, igazolt tulajdonosa átve-
heti a II-ik kerületi kapitányságnál. — Ta-
laltatott egy tyuk, igazolt tulajdonosa az
eladási árát átveheti a II-ik kerületi kapi-
tányságnál.

— **Olcsó áraink feltűnést kelte-
nek.** Utazó bőröndök, uti kosarak, kézi
kofterek, kézi táskák, plaid szijjak, patent
gyermek székek, gyermek kocsik, gumi lab-
dák, nyári játékszerek nagy választék, gyári
raktár a legolcsóbban Fisch Testvérek üzle-
tében főtér.

Társaslet

Morvay Károly kedves öreg bátyánk, a régi nemesi életnek szerető tollu regősse, a margitai kies portáról érdeklődéssel kíséri a világ jelen folyását is. A 48-as Miklós huszár kardját bizonyosan nem marta el még a rozsdá, ha nyergelőt fuja a kurucztrombitások, az ifjabb kézbe buzdító szóval adná oda a vén huszár, meit a vén huszár karja fáradt már a hatvágásra, lelketüzét az izópapíron ragyogtatja meg. Ime itt zendül a dal Fejérváry darabot miniszter-társaságának üdvözlésére:

Szent lélek szállta meg tán a népet?
Mult választáson oly nagyot lépett.
Hogy hátra ne lépjen — csak előre!
Ad az ég áldást: A magyar földre.

Bor, buzánknak lejobb száll az ára? . . .
Nem lesz ebből a nemzetnek kára.
Kibőjtöljük — ha kell! — egy két nyáron,
Visszaszedjük az önálló vámon.

Bécsi Fehér, kit összetoborzott,
Ugy nézi a nép, mint a ki orzott;
Törvényen kívül jönnek ők vissza,
Irott törvénnyel verjük hát vissza . . .

Gyászkönyvbe írjuk be mind a hatot,
A Háznak tétess nek szolgálatot;
Nem adunk ujonczot, nem egy fillért
Arcunkba kergeti nevök a vért . . .

A Morvay Károly bátyánk verséhez hasonlóan kedves az a papíros, a melyre az öreg huszár dalát írta . . . Író embereknek szokások ilyen hányódó papírosra írni, melynek a másik oldalán gyöngéd gyermeki vonásokkal két jókívánsóval találtunk felírva:

A kisebb legény bizonyosan a „Luli”
— bizonytalan, görbe sorokban írja:
Kedves Nagypapa!

Boldog névnapokat kíván szerető unokája
Luli.

A Ferkó gyerek már biztosabban veti a sorokat. Talán már maholnap a diáki rendbe is belép? . . . Ő írja:

Kedves jó Nagypapám!

Névnapja alkalmából kérem az istent,
hogy legnagyobb áldását terjessze az én jó nagypapám felett és sok boldogságot kíván
szerető unokája
Ferencz.

Nos hát kedves Károly bátyánk, e papírlapról ellesett ártatlan lelkü jó kívánságokhoz mi is hozzáfűzzük a magunkét, adja Isten, hogy a kis unokákat délczag magyar legényekké, huszárvitézekké nevelhesse a nagyapó és minden magyar nemes erényeit származtassa át rájuk! Ugy ám nagyapó!

TÁVIRATOK.

Mit határozott a vezérőlbizottság?

Budapest, június 19. A vezérőlbizottság Kossuth Ferencz elnökle alatt ma este 6 órakor értekezletet tartott. A kormány kinevezése, a királyi kézirat és a szövetséget pártok magartatása képezte a tárgyalás anyagát. Barabás Béla indítványozta, hogy a királyi kéziratot ne vegyék tudomásul. Apponyi Albert gróf és többen elle-nezték ezt. A vezérőlbizottság nem is fogadta el Barabás indítványát. Ellenben kimondta a vezérőlbizottság, hogy az uralkodó manifesztuma alkotmányellenes, a kormányt a pártok felett állónak el nem ismerik. Szerdán Kossuth Ferencz röviden kifejti és megindo-

kolja az összes ellenzéki pártok nevében bizalmatlansági indítványát. Kifejti, hogy a kormány inparlamentáris, pártja nincsen, az elnapolás ellen pedig tiltakozik.

Bánffy nem lép ki.

Budapest, június 19. Azt a hírt, hogy Bánffy és pártja kilép az ellenzéki szövetségből, maga a pártvezér czáfolta meg. A szövetséget ellenzék erősebb és hatalmasabb, mint valaha.

Az új kormány bojkottálása.

Budapest, június 19. A társadalmi bojkott, amelyet Justh Gyula Makón ajánlott, már megkezdődött az új kormány tagjai ellen. József főherczeg ma délutáni temetésén Fejérváry Géza báró Zichy Jenő grófhoz közeledett, aki hátat fordított neki és átment a tulsó oldalra. György Endre egyik régi ismerőséhez fordult, akinek kezét nyujtott, *de ez nem fogadta el.* Fehérváry kétszer is járt már Kossuth lakásán, *de nem fogadta.* Fehérváry ma meglátogatta Bánffy Dezsőt, Hodossy Imrét, Zichy Nándor, Aladár és János grófokat, *de mindenütt tagyosan fogadták.*

Tiszaék és az új kormány.

Budapest, június 19. A szabad- elvűpárt intéző bizottsága ma este ülést tartott. Tisza István gróf indítványozta, hogy ne támogassák a Fejérváry-kormány, de ne is szavazzanak neki bizalmatlanságot. Hodossy Imre és még többen követelték, hogy a bizalmatlansági indítványt elvben szavazzák meg. Ha bizalmatlansági indítvány lesz, akkor ennek ellenében Tisza azt fogja indítványozni, hogy a képviselőház ne vegye tudomásul az új kormány programját.

Perczel összeférhetetlensége.

Budapest, június 19. A képviselőház állandó összeférhetlenségi bizottsága ma délután 5 órakor Károlyi István gróf elnökle alatt ülést tartott, amelyen Perczel Dezső ismert összeférhetlenségi ügyét tárgyalták. A tárgyaláson nem jelent meg se a feljelentő Zlivszky István, se a vádolt Perczel Dezső, aki azzal mentette ki magát, hogy József főherczeg temetésére megy. A kifogást nem vették figyelembe, hanem másfél órai tárgyalás után kimondták, *hogy a kegydíj-ság a képviselői állással összeférhetetlen*, miután pedig Perczel ez tudta és 48 óra alatt nem jelentette be, *kénytelen lesz mandátumáról lemondani.*

József főherczeg temetése.

Budapest, június 19. Ma délután temették el József főherczegét. Délután 3 órakor nyitották ki a szent István kápolna ajtaját, 4 órakor jelent meg a király az udvarral, a bolgár fejedelem, Turn-Taxis herczeggel. A gyászszertartást Majláth Gusztáv erdélyi

püspök végezte. Az imák és gyász-énekek elhangzása után a koporsót levitték a sirboltba. A király és az udvar a sekrestyén át távozott.

Mit akar a kakadu-kormány?

Budapest, június 19. Az új kormány felhivatalosa írja, hogy a Fejérváry-kabinet csak átmeneti és a többségi kormány számára készíti elő a talajt. Az új kormány kérni fog 4 havi indemnitást, ez évre ujoncz jutalékot és a beruházási javaslat megszavazását és indítványt tesz a kvóta-bizottság kiküldésére. Természetesen nem fog ebből megkapni semmit, hanem olyan fogadtatásban részesül a Házban, amilyenben még kormány sohasem részesült.

Orosz-japán háború.

London, június 19. A Daily Telegraphnak jelentik Tokióból tegnaptól: A hátulsó hadállásokból orosz tartalékokat toltak előre az arczéli állások megerősítésére. Lenevics tábornok Szipinkanban tanácskozott tábornokaival. Kuroki előőrsei csak hét és fél mértföldnyire vannak az oroszoktól. Az orosz haderők Kuroki hadserege előtt egy hadosztályt tesznek ki, a melynek husz ágyuja van. Csingtani távirat szerint Karbinban kolera és dizenteria pusztit. Naponként százával pusztulnak az emberek és állítólag 56,000 beteg és sebesült van. A városok kívül 18 elszigetelő hevenyészett kórház van.

Törvénykezés.

A dorogi testvérgyilkosság.

Ma egy testvérgyilkosság bűntügyében következőleg alakult meg az esküdtszék: Elnök: dr. Szűcs Miklós, bírák: dr. Oláh Miklós, Tatay Ferecz, jegyző Magos Kálmán, ügyész dr. Udvarhelyi Dezső, orvosszakértők dr. Izsó János, dr. Dömötör József, fegyverszakértők Szabó Sándor, Tatar Ferecz, védőügyvéd dr. Loóg Béla. Rendes esküdtek: Viener Adolf, Kállai Sándor, Kovács János, Vibirál János, Csengeri Ferecz, Varga Imre, Kádár Imre, Szentesi János, Ormós Gábor, Rozenberg Emil, Polgár Márton, Szombati Gusztáv. Pótesküdték: Kiss Bálint, Tordai Ferecz.

A vádlott ifjabb Molnár Mihály, hajdudorogi 34 éves lakos. Szörnyű bűnnel vádolják. Szándékosan öit embert. Meggyilkolta az édestestvérét. Az eset a következő:

1904. július 7-dikén este Mihály kint az édes apjok szállásföldi tanyáján összeszólalkozott Antal nevezetű testvérel. Mindketten italosok voltak és ugyanegy ágyba feküdtek le, midőn is Mihály felszólította Antal testvérét, hogy szakítson azzal a nővel, aki most a szeretője.

Antal azt felelte:

— Van az olyan, mint a te feleséged!

Mihály erre felindult és így főrmédt a testvérelre:

— Kuss tőlem!

Miért kuss? kérdezte az Antal.

— Gyere csak ki, fenyegetődött a Mihály, majd megtudod, hogy miért kuss? És közben Mihály a pitvarban levő puskáját is leakasztotta a szegről és rálőtt Antal testvérelre, aki azonnal szörnyet halt.

Mihály, a testvérgyilkos. úgy a vizsgálat során, mint mai kihallgatásakor ittasságával védekezett. Olyan részeg volt, hogy nem emlékszik semmire . . .

A testvérgyilkos vádlotton kívül még öt tanut hallgattak ki. Holnap folytatják a

tanuk és a szakértők kihallgatását és előreláthatólag a vad- és védbeszédekre is rákerül a sor.

Vizsgálat a nagybányai választás ügyében. Bay Lajos nagybányai képviselő mandátumát az ellenpárt választói peteticzióval támadták meg. A kuria legutóbbi ülésében elrendelte a vizsgálatot. A megtámadott mandátum ügyét vizsgálat végett a kuria leküldte a debreczeni táblához.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése. Budapest, 1905. június 19.

Készáru olcsóbb.	
1905. októberi buza	15.62.64—
1906. áprilisi buza	16.12.14—
októberi rozs	12.68.70—
1905. májusi rozs	—
októberi zab	15.00.02—
1905. áprilisi zab	—
1906. májusi tengeri	11.00.02—
1905. júliusi	15.10.12—
szeptemberi	—
1905. augusztusi repce	24.10.30—

REGÉNY-CSARNOK.

Kisértet-látó.

— Amerikai bűnügyi regény. —

Rémes harc a kisértettel.

Lombtalan, száraz fák. Hogy lehet ez? Vagy ez azon elátkozott sziget, ahol még levél sincsen a fákön? Hát ez mi? Fű van a kezem alatt, jéghideg és nedves fű, körülöttem pedig a tenger hófehér habjaival? Valami éjszakai pusztaság ez? Ugy látszik, jéghideg szél fu és sötét felhők uszkálnak az égen. Avagy, csak hideg novemberi tájék ez és én megint eltévedtem hazafelé menet és lefeküdtem az útszélén és ott ragadtam, mint az utóbbi időben már számtalanszor megesezt. Ugy lesz.

Az ember, aki előtt lassankint tisztult a helyzet és látta, hol van, kissé fölemelkedett a földről. Egészen átnedvesedett a ruhája, maga átfázott, az összes tagjai remegtek, a fogai vacogtak. A fejét a tenyére támasztja és körültekint.

Valóban a szabad ég alatt, a nedves földön feküdt, száraz fa evek takarták be. Az éjszaka csipős dér esett és most már hajnalodni kezd.

[Folytatjuk.]

Hivatalok és magánfelek részére!

Ruggyanta és Réz-bélyegző

számozógépeket, pecsétnyomó állandó festékpárna és izléses nyomtatványokat gyorsan, pontosan és olcsó árban készít

az Első debreczeni

Ruggyanta-bélyegző-gyár

és nyomda

Simonffy-utca 5. szám.

Megnyilt

Deák Ferencz-utca 16. sz. a. Verböczi-u. sarkán

SZENTESSY JÓZSEF

férfiszabó és ruhatisztító üzlete,

ahol mindennemű uri öltönyök mérték után a legújabb divat szerint, valamint tisztítások, javítás és vasalás szakszerűen és pontosan

jutányos árakban vállaltatnak.

Gsz, köszvény, rheuma

ellen orvosilag kipróbált legbiztosabb hatású külszer az

„E Z E R E U M“

melyről ezrek és ezrek így nyilatkoznak:

Hálás köszönettel ismerem el, hogy az »Ezereum« csuzos bajomban rajtam rövid idő alatt segített, ugyanazért ezen gyógyszer használatát minden csuzos bajban szenvedőnek jó lélekkel ajánlom. Miskolcz, 1903. november hó 14-én

KUN BERTALAN ev. ref. püspök.

Főraktár: Debreczen részére Mihalovits Jenő ur' gyógyszer-tárában.

Egy nagy üveg utasítással 2 korona.

Divatos napernyők

Jó mosó széles Delainek 30 és 40 kr.

Cosmanosi mosó áruk,

120 cm. széles sima Batistok,

Női ruhavásznak, Zephirek

olcsó, szabott árakon kaphatók

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, Rózsater.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vizmentes asztagtakaró- és cséplőgépekre való ponyváimat, szegedi kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkölsző és dohányzsinegeket olcsó árban.

Kívánatra mintákat küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára, ponyva- és zsákkölszőn intézete

DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

K itünő ermelléki vegyes asztali bor

zamatos, finom izű

1 liter 32 kr.

Szegszárdi veres

1 liter 40 kr.

Kossuth-utca 7.

ontsek Gézánál.

Férfi ing 1.20, redós 1.30.

Gallér 12 kr. Oroszlánjegyű 18 kr.

Szines kézelő 20 kr. Oroszlánjegyű 30.

Nyakkendők 20 krtól feljebb.

Női és férfi keztyük.

Szines és fekete napernyők.

Rendkívül olcsó árban

DOSZPOLY JÁNOS utódánál

Főtér, Tisza-palota.

A HARMAT CRÉME

arczsépitő és bőrápoló kenőcs

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőratkát (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ráncosodni kezdő arczbőrt s azt fehérré, simává és üdévé teszi.

Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra.

Nem zsiroz, tehát nappal is használható.

Hatása gyors és biztos!

Egy tégely Harmat-oréme ára 1 kor.

Készítő helye s főraktára:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszer-tárában DEBRECZENBEN, a városházzal szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye

Női divat

Külön szőnyeg osztály.

— Függyönyök —
— Ágy- és asztalterítők —
— Linoleum —

óriási raktár!!

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér. A legkisebb hirdetés 20 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér. — **Vidéki tudakozódsáná tessék válaszbélyeget csatolni.**

Borsy-féle pemetefü-cukor, köhögéskor a legjobb csukorka, 1 doboz 20 fillér. — Kapható (Főraktár Borsy és Farkas fűszerüzletében) Budai cukrászda, Jóna és Jóna drogueriájában.

Egy járgányos cséplőgép, csaknem új, szalmás törekrázóval, több kisebb-nagyobb teljesen kijavított használt vetőgép, egy Schuttleworth-féle üzemképes tizes cséplőszekrény és egy ugyanoly gyártmányú használt nyolczas garnitúra potom árban és előnyös fizetési feltételek mellett eladó. **Ráhrer Sándornál** Piacz-utca 26. nagytrafik udvar. Ugyanott egy pár jobb minőségű használt lőszerszám megvételik.

Keleti akadémiát végzett fiatalember irodai gyakorlatlalt állandó lakást keres. Szíves megkereséseket a kiadóhivatal továbbít.

Kalandokat kedvelő független urinő vagy özvegy hajlandó-e szellemes, de főként titoktartó urral megösmernedni? Irjon „Gentleman” jelige alatt a kiadóba.

2 drb befele nyíló ablak spalettblával elátva teljesen vasalva, egészen új, olcsón eladó. **Török Bálint-utca 24.**

Kefir tej kapható Egyháztér 5. 1-ső ajtó balról az udvarban.

Vasesztergályos és géplakatos tanoncok gépműhelybe fölvetetnek **Deák Ferencz-utca 22.**

Kézimunkák, hozzávaló kellekek, **előnyomda**, harisnyák, keztük nagy választékban **Benyáts Emil** kézimunka üzletében Debreczen, Tiszapalota.

70 kr. egy óra tisztítás és javítás **Pinter Dezső** órásnál, Szent-Anna-utca 2. szám. Tanuló felvétetik.

Szemüvegek és orr csipetők **Fischer Jakab** szakértő látszerésznél Piacz-u. 23. sz. kaphatók Távesövek és látcsövek, kipróbált aneroid lég-súlymérők (időjelzők) nagy választékban.

51 év óta tennálló jó forgalmu fakeskedés fűszer- és rővidaru üzlettel egybekötve házzal együtt más vállalat miatt jutányos árban eladó. Megtudható a kiadóhivatalban.

Egy már egyszer eladott jégsekreányemet, miután azt vevő át nem vette, ismét eladás alá bocsátom. **Berger Dezső** Kossuth-utca 55.

Vasesztergályozást, vasgyalu- lást, gépjavitást a legolcsóbban vállal **Preisler Mór** gépműhelye Debreczen, Deák-Ferencz-utca 22.

Pormentesítő olaj, kitünő minőségű, gyorsan száradó, olcsóbb és jobb minden lakk felénél. Kapható **Darvas Miksa** fűszer- és festék üzletében, Teleki és Deák Ferencz-utca sarkán. Telefon 294.

2-300 liter tejet állandó napi megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban.

Németszármaszú végzett tanárjelölt házi-tanítói állást keres mostanra és a következő iskolai évre. Ajánlatot kér A. B. alatt a kiadóhivatalba.

1000 négyögöles szőlőföld a Boldogfalva-kertben eladó. Értekezhetni **Homokkert II** járás 141. sz. alatt.

Nem gyári, hanem saját készítményű cipők legolcsóbban beszerezhetők **Krausz Mór** cipészénél Piacz-u. 34. sz. Közvetlen a főposta mellett.

Kerékpárok, Dianna, Premier, Puch & Comp-féle, Stiria egyedül csakis **Keszler A.**-nál kaphatók Debreczen, Piacz- és Simonffy-utca sarok.

Órák, ékszerek minden kivitelben legolcsóbban csakis **Kuriáv Gvula** órás és ékszerésznél Debreczen, Piacz-utca 42. Egy tanuló fölvetetik.

Villamos csengők, telefonok, villámhárítók berendezését minden terjedelemben, javítását és évi gondozását legjütányosabban és jótállás mellett eszközli **Földvári L.** debreczeni első Elektrotechnikai vállalata **Kossuth-utca 1. szám**

(az udvarban.) **Villamos felszerelések, zseblámpák, kerékpárok és alkatrészek** raktára. Képes arjegyzék ingyen. — Telefonszám 168.

200 métermázsza vidéki perzselt szalona, 3 drbos 100 ko. szép téli vágásu 10 méter mázsánként is eladó. 124 kor. 100 kgként **Paulovits János** kereskedőnél Szeghalmon.

Egy ügyes varróné azonnali alkalmazást nyerhet. Czim a kiadóban.

Házilag készített borecet eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Szárnyas állatokat

élve és leölve árusítok

kilója 70 kr.

tisztán kezelve.

Inyenc különlegességek kaphatók és megrendelhetők

Ozsváth Ferencz

(keresztény)

Széchenyi-utca 6. sz.

Elsőrangu gyógyviz.

Kiváló köptető és étvágyemelő szer.

Málnási Mária-forrás

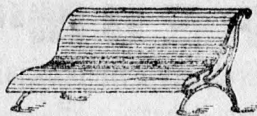
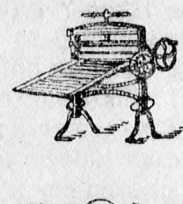
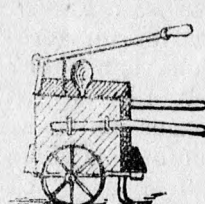
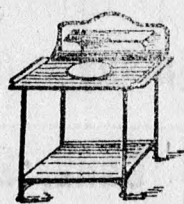
természetes alkalikus sós savanyúviz.

JAVALLATOK: a torok, gége, légső, heveny és idült hurutjainál, a tüdőtuberculosis minden stádiumában, a gyomor és bélhuzam hurutosbántalmainál, vérszegénységénél, köszvény és izomesuznál.

Kapható:

Kontsek Gézánál

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

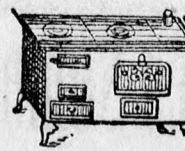
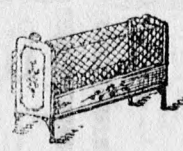
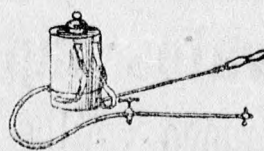
TÓTH GYULA

vaskereskedő

Debreczen, Piacz-u. 20. és 27. sz.

Ajánl legjobb minőségben a tavaszi időnyre kertész ti és gazdasági szerszámokat és felszereléseket. Kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdőkádak, jégsekreányok, vas- és rézbutorok, peronospora- és kerti fecskendők minden vas- és faiparhoz való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, építkezésekhez **vasgerendák**, vas- és porcellán kályhák, utóbbiakhoz **multiplicátor [hőjelesztő] betétek**, méhészeti cikkek.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Orosházi Kenyérsütőde és Étkezési Csarnok

A kertekben lakó közönség b. figyelmébe ajánlom állandóan friss sütésű

kenyereimet

bármely kertségbe oda szállitva.

Előjegyzések elfogadtatnak és pontosan eszközöltetnek.

— Naponta friss uradalmi vaj. —
Idei burgonya kilója 8 kr.